

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

30 octobre 2023

PROPOSITION DE LOI
modifiant la loi du 20 juillet 1990
relative à la détention préventive
en ce qui concerne la durée
des conditions imposées en cas
de libération sous conditions

Amendements

Voir:

Doc 55 1032/ (2019/2020):

- 001: Proposition de loi de Mme Gabriëls.
- 002: Avis du Conseil d'État.
- 003: Rapport.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

30 oktober 2023

WETSVOORSTEL
tot wijziging van de wet van 20 juli 1990
betreffende de voorlopige hechtenis
wat de termijn van
de opgelegde voorwaarden in geval
van vrijlating onder voorwaarden betreft

Amendementen

Zie:

Doc 55 1032/ (2019/2020):

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Gabriëls.
- 002: Advies van de Raad van State.
- 003: Verslag.

10500

N° 1 de Mme Gabriëls

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 2. Dans l’article 35 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, modifié en dernier lieu par la loi du 27 décembre 2012, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, alinéa 3, les mots “la section du Service des maisons de Justice du SPF Justice” sont remplacés par les mots “le service compétent des Communautés”;

2° dans le § 1er, alinéa 4, les mots “service des maisons de justice” sont remplacés par les mots “service compétent des Communautés”;

3° dans le § 6, alinéa 2, les mots “et à l’assistant de justice du Service des maisons de Justice du SPF Justice” sont remplacés par les mots “et au service compétent des Communautés”;

4° le § 6 est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Le juge d’instruction ou, après la clôture de l’enquête judiciaire, le procureur du Roi procure à la personne ou au service compétents visés à l’alinéa 2, les données du dossier qui sont nécessaires pour le traitement ou la guidance de l’intéressé. Pour cela, moyennant l’accord du juge d’instruction ou du procureur du Roi, il peut être fait appel aux services compétents des Communautés, à condition de leur octroyer l’autorisation nécessaire.”.”

JUSTIFICATION

L’article 35 est modifié aux 1°, 2° et 3° afin d’adapter la terminologie à la sixième réforme de l’État.

Nr. 1 van mevrouw Gabriëls

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 2. In artikel 35 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden “afdeling van de Dienst Justitiehuizen van de FOD Justitie” vervangen door de woorden “bevoegde dienst van de gemeenschappen”;

2° in paragraaf 1, vierde lid, worden de woorden “dienst van de justitiehuizen” vervangen door de woorden “bevoegde dienst van de gemeenschappen”;

3° in paragraaf 6, tweede lid, worden de woorden “en aan de justitieassistent van de Dienst Justitiehuizen van de FOD Justitie” vervangen door de woorden “en aan de bevoegde dienst van de gemeenschappen”;

4° paragraaf 6 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De onderzoeksrechter of, na het afsluiten van het gerechtelijk onderzoek, de procureur des Konings bezorgt de bevoegde dienst of persoon, bedoeld in het tweede lid, de gegevens van het dossier die noodzakelijk zijn voor de behandeling of begeleiding van de betrokkenen. Hiervoor kan, mits toelating van de onderzoeksrechter dan wel de procureur des Konings, beroep worden gedaan op de bevoegde diensten van de gemeenschappen, mits hen daartoe de nodige toelating te verlenen.”.”

VERANTWOORDING

Artikel 35 wordt aangepast onder de punten 1°, 2° en 3° teneinde de terminologie aan te passen aan de zesde staatshervorming.

Une deuxième modification, au 4°, est apportée à la demande des Communautés (voir justification des amendements 2 et 3).

Il est souvent nécessaire que des pièces du dossier judiciaire (par exemple, un rapport d'expertise) soient transmises à la structure spécialisée qui s'occupe de la guidance ou du traitement de l'auteur, pour autant que cette information soit nécessaire pour la guidance ou le traitement adapté(e) à la problématique individuelle de la personne concernée. Il s'agit dans ce cas d'une transmission de données à caractère personnel sensibles et confidentielles qui figurent dans des documents du dossier judiciaire. Il convient qu'un fondement légal existe pour cette transmission. La réglementation doit également prévoir que le juge d'instruction ou le ministère public peut à cet égard faire appel aux services compétents des Communautés. Ils peuvent passer les accords structurels nécessaires à cette fin. Ceci rejoint la pratique actuelle, mais il manque un fondement légal pour ce traitement ultérieur de données à caractère personnel (sensibles).

Een tweede wijziging, onder punt 4°, wordt ingevoerd op vraag van de gemeenschappen (zie verantwoording bij amendementen 2 en 3).

Het is vaak noodzakelijk dat stukken uit de gerechtelijke bundel (bijvoorbeeld expertiseverslag) worden doorgegeven aan de gespecialiseerde voorziening die instaat voor de begeleiding of behandeling van de dader, voor zover deze informatie noodzakelijk is voor de aan de individuele problematiek van de betrokken persoon aangepaste begeleiding of behandeling. Het gaat dan om een doorgifte van gevoelige en vertrouwelijke persoonsgegevens die in de documenten staan van de gerechtelijke bundel. Het is aangewezen dat voor deze doorgifte een wettelijke grondslag bestaat. De regelgeving behoort ook te bepalen dat de onderzoeksrechter of het openbaar ministerie hierbij een beroep kan doen op de bevoegde diensten van de gemeenschappen. Ze kunnen daartoe de nodige structurele afspraken maken. Dit sluit aan bij de bestaande praktijk, maar er ontbreekt een wettelijke grondslag voor deze verdere verwerking van (gevoelige) persoonsgegevens.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 2 de Mme Gabriëls

Art. 3

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 3. Dans l’article 36 de la même loi, modifié par les lois du 11 juillet 1994 et du 31 mai 2005, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 2, les mots “elle peut, par une ordonnance séparée et motivée conformément à l’article 16, §§ 1er et 5, premier et deuxième alinéas, décider du maintien ou du retrait de ladite condition” sont remplacés par les mots “elle décide par une ordonnance séparée et motivée conformément à l’article 16, §§ 1er et 5, premier et deuxième alinéas, si les conditions imposées sont maintenues ou non jusqu’à ce que la décision sur le fond ait acquis force de chose jugée ou jusqu’à ce qu’une décision de date antérieure mette fin aux poursuites. Elle peut, d’office, à la demande du procureur du Roi ou à la demande de l’inculpé modifier, retirer ou dispenser de l’observation de tout ou partie des conditions.”;

2° dans le paragraphe 3, les mots “prolonger les conditions existantes, pour un terme maximum de trois mois et au plus tard jusqu’au jugement. Elle peut également les retirer ou dispenser de l’observation de certaines d’entre elles.” sont remplacés par les mots “modifier ou lever les conditions existantes ou dispenser de l’observation de toutes les conditions ou de certaines d’entre elles.”;

3° il est inséré un paragraphe 4 rédigé comme suit:

“§ 4. Les décisions et ordonnances visées aux paragraphes 1er à 3 inclus prennent effet à la date de la décision ou de l’ordonnance.”.”

JUSTIFICATION

Dans le projet de loi visant à rendre la justice plus humaine, plus rapide et plus ferme III figuraient quelques articles

Nr. 2 van mevrouw Gabriëls

Art. 3

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 3. In artikel 36 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 11 juli 1994 en 31 mei 2005, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, worden de woorden “kan zij bij een afzonderlijke en overeenkomstig artikel 16, §§ 1 en 5, eerste en tweede lid, met redenen omklede beschikking, beslissen dat de bedoelde voorwaarde wordt gehandhaafd of ingetrokken” vervangen door de woorden “beslist zij bij een afzonderlijke en overeenkomstig artikel 16, §§ 1 en 5, eerste en tweede lid, gemotiveerde beschikking, of de opgelegde voorwaarden al dan niet gehandhaafd worden tot de beslissing ten gronde kracht van gewijsde heeft verkregen of tot een beslissing van vroegere datum tussenkomt die een einde maakt aan de vervolging. Zij kan ambtshalve, op vordering van de procureur des Konings of op verzoek van de verdachte, de opgelegde voorwaarden wijzigen, opheffen of vrijstelling verlenen van de naleving van alle voorwaarden of sommige daarvan”;

2° in paragraaf 3 worden de woorden “verlengen voor maximum drie maanden en uiterlijk tot het vonnis. Het vonnisgerecht kan die voorwaarden ook intrekken of vrijstelling verlenen van de naleving van sommige daarvan.” vervangen door de woorden “wijzigen, opheffen of vrijstelling verlenen van de naleving van alle voorwaarden of sommige daarvan.”;

3° er wordt een paragraaf 4 ingevoegd, luidende:

“§ 4. De beslissingen en beschikkingen, bedoeld in de paragrafen 1 tot 3, krijgen uitwerking op de datum van de beslissing of beschikking.”.”

VERANTWOORDING

In het ontwerp MSS III stonden enkele artikelen die voortvloeiden uit het opzet van het wetsvoorstel DOC 55 1032/001.

dé coulant de l'objet de la proposition de loi DOC 55 1032/001. Cette proposition de loi vise à donner suite au constat figurant dans le rapport du Conseil supérieur de la Justice sur l'enquête particulière relative au dossier de Steve Bakelmans. Le Conseil supérieur a situé le problème de la prolongation des conditions comme suit: "Lorsque le délai de validité des conditions vient à échéance après le règlement de la procédure, le risque est réel que la prolongation desdites conditions ne soit pas requise par le parquet." La proposition de loi visait donc à inverser le système en prévoyant que, si des conditions sont imposées, celles-ci resteront d'office d'application jusqu'à ce que le tribunal se prononce sur le fond, afin de répondre à l'une des recommandations du Conseil supérieur qui figure à la page 40 de son rapport.

La proposition de loi a fait l'objet de l'avis n° 68.363/1 du Conseil d'État du 12 février 2021. Le Conseil d'État a recommandé que la référence, dans le texte, au moment où le "jugement" est prononcé soit précisée:

"La référence à un "jugement" est toutefois source d'insécurité juridique. Ainsi, il se peut qu'aucun jugement ne soit finalement prononcé (par exemple parce que la chambre du conseil décide le non-lieu ou parce qu'une transaction pénale a été conclue".

La proposition de loi a également été soumise aux Communautés, vu l'impact que cette modification législative aurait sur leurs modalités de rapportage. Il ressort de l'avis des Communautés que celles-ci ont relevé un certain nombre de désavantages dans ce qui leur a été proposé.

Afin de répondre à leurs observations, une proposition de texte alternative a été élaborée au sein de la Conférence interministérielle Maisons de Justice, conjointement avec les Communautés. Cette proposition alternative répond tant à la constatation du Conseil supérieur de la Justice qu'à la nécessité d'avoir un système opérationnel pour les services compétents des Communautés.

La proposition de texte a également pris en considération la remarque du Conseil d'État. À cet effet, un certain nombre de modifications ont été apportées aux articles 36 et 38 de la loi, à partir des principes de base suivants:

— la prolongation périodique dans la phase de l'instruction judiciaire est maintenue. Le juge d'instruction conserve la possibilité de prolonger la liberté sous conditions pour un terme maximum de trois mois. Sans préjudice des conditions, il peut également modifier ou retirer (en tout ou en partie) les conditions et, le cas échéant, en imposer de nouvelles. Il peut

Dit wetsvoorstel beoogt tegemoet te komen aan de vaststelling in het rapport van de Hoge Raad voor de Justitie over het bijzonder onderzoek naar het dossier van Steve Bakelmans. De Hoge Raad kaderde de problematiek van de verlenging van de voorwaarden als volgt: "Wanneer de termijn van de voorwaarden eindigt na de regeling van de rechtspleging is er een risico dat de verlenging van de voorwaarden niet wordt gevorderd door het parket." Het wetsvoorstel stelde aldus voor om het systeem om te keren: wanneer er voorwaarden worden opgelegd werd voorgesteld dat deze sowieso zouden blijven gelden tot er een uitspraak ten gronde is. Dit beantwoordt aan één van de aanbevelingen van de Hoge Raad op pagina 40 van haar rapport.

Het wetsvoorstel maakte het voorwerp uit van een advies van de Raad van State nr. 68.363/1 van 12 februari 2021. De Raad van State adviseerde om de verwijzing in de tekst naar het moment dat een "vonnis" tussenkomt te verduidelijken:

"De verwijzing naar een "vonnis" leidt evenwel tot rechtsonzekerheid. Zo is het mogelijk dat er uiteindelijk geen vonnis wordt geveld (bijvoorbeeld omdat de raadkamer besluit tot buitenvervolgingstelling of omdat er een strafrechtelijke minderlijke schikking is gesloten".

Het wetsvoorstel werd ook voorgelegd aan de gemeenschappen gelet op de impact die deze wetswijziging zou hebben op wijze van rapportering van de gemeenschappen. Uit de advisering van de gemeenschappen bleek dat zij een aantal nadelen zagen in wat werd voorgesteld.

Om tegemoet te komen aan hun opmerkingen werd binnen de Interministeriële Conferentie Justitiehuizen samen met de gemeenschappen een alternatief tekstvoorstel uitgewerkt, dat tegemoet komt zowel aan de vaststelling van de Hoge Raad voor de Justitie als aan een voor de bevoegde diensten van de gemeenschappen werkbaar systeem. Tevens werd de opmerking van de Raad van

State mee in rekening gebracht in het tekstvoorstel. Hier toe worden een aantal wijzigingen aangebracht in de artikelen 36 en 38 van de wet, vertrekende van de volgende uitgangspunten:

— de periodieke verlenging in de fase van het gerechtelijk onderzoek wordt behouden; de onderzoeksrechter behoudt de mogelijkheid om de vrijheid onder voorwaarden te verlengen met maximaal drie maanden. Hij kan onverminderd de voorwaarden ook wijzigen, (geheel of gedeeltelijk) opheffen en desgevallend nieuwe voorwaarden opleggen. Hij kan ook

également dispenser de l'observation de toutes les conditions ou de certaines d'entre elles. Cela permet ainsi de réagir rapidement dans la phase initiale d'une liberté sous conditions. Des conditions peuvent être adaptées à des changements de circonstances ou peuvent être levées si le juge d'instruction ne les estime plus nécessaires;

— lors du règlement de la procédure, la chambre du conseil doit toujours se prononcer sur le maintien ou non des conditions imposées. Si la chambre du conseil décide de leur maintien, le délai court alors jusqu'à ce que la décision sur le fond ait acquis force de chose jugée, ou le cas échéant, jusqu'à ce qu'une décision de date antérieure mette fin aux poursuites. Cette proposition est faite, car cette phase de la procédure judiciaire est davantage susceptible d'omissions ou d'erreurs (il est ainsi répondu à l'avis du Conseil supérieur de la Justice).

— la possibilité est prévue pour la chambre du conseil et la juridiction de jugement de modifier les conditions imposées, de les retirer ou de dispenser de l'observation de toutes les conditions ou de certaines d'entre elles. Vu que le délai courra jusqu'à ce qu'une décision définitive intervienne (et qu'il peut donc s'agir d'une longue période), il est important que la chambre du conseil se penche sur les conditions. Toutefois, il n'est actuellement pas prévu de modifier ces conditions, voir les atténuer. Cela conduit à des situations problématiques. Par exemple: une personne est libérée par le juge d'instruction à condition de recevoir un traitement résidentiel pour ses problèmes de drogue dans une certaine institution. Après le règlement de la procédure, le tribunal est compétent pour statuer sur les conditions. Si l'institution déclare que le traitement résidentiel n'est plus nécessaire et que le défendeur devra quitter l'institution, le tribunal peut lever la condition imposée (parce que la condition est devenue matériellement impossible à réaliser); si la condition n'est pas levée, il y a violation des conditions qui peut conduire à une nouvelle détention. Le tribunal n'a pas la possibilité d'atténuer cette condition en imposant l'obligation de suivre le traitement de suivi ambulatoire proposé par l'instance de soins. Ainsi, après une admission réussie, le tribunal peut soit ne pas appliquer de conditions à la personne, soit la remettre en détention pour violation des conditions (contre son gré; si nécessaire, afin de pouvoir imposer de nouvelles conditions par la suite après une requête de l'accusé pour être libéré sous conditions), mais le tribunal n'a pas la possibilité de poursuivre la bonne voie prise par l'accusé en imposant un traitement ambulatoire comme condition. Le résultat du traitement peut encore être très précaire à ce moment-là, et si aucun autre suivi n'est alors possible, le risque de récidive peut à nouveau augmenter de manière significative. Les modifications proposées visent

vrijstelling verlenen van de naleving van alle voorwaarden of van sommige daarvan. Zo kan er in de beginfase van een vrijheid onder voorwaarden kort op de bal worden gespeeld. Voorwaarden kunnen worden aangepast aan veranderde omstandigheden of ze kunnen worden opgeheven als de onderzoeksrechter ze niet langer noodzakelijk acht.

— bij de regeling van de rechtspleging moet de raadkamer zich steeds uitspreken over het al dan niet handhaven van de opgelegde voorwaarden. Indien de raadkamer beslist tot handhaving dan loopt de termijn tot de beslissing ten gronde kracht van gewijsde heeft verkregen, of desgevallend tot een beslissing van vroegere datum die een einde maakt aan de vervolging. Dit voorstel wordt gedaan omdat deze fase van de gerechtelijke procedure gevoeliger is voor vergetelheden of vergissingen (zo wordt tegemoetgekomen aan het advies van de Hoge Raad voor de Justitie).

— de mogelijkheid is voorzien voor de raadkamer en het vonnisgerecht om de opgelegde voorwaarden te wijzigen, op te heffen, of vrijstelling te verlenen van de naleving van alle voorwaarden of sommige ervan. Aangezien de termijn zal lopen tot een definitieve beslissing (en het dus om een lange periode kan gaan) is het belangrijk dat de raadkamer zich buigt over de voorwaarden. Actueel is immers niet voorzien in de mogelijkheid om deze voorwaarden te wijzigen, lees te milderen. Dit leidt tot problematische situaties. Bijvoorbeeld: iemand wordt door de onderzoeksrechter vrijgelaten onder de voorwaarde zich residentieel te laten behandelen voor zijn drugsproblematiek in een bepaalde instelling. Na de regeling van de rechtspleging is de rechtbank bevoegd om te oordelen over de voorwaarden. In het geval de instelling zegt dat een residentiële behandeling niet langer nodig is en de verdachte de instelling zal moeten verlaten, kan de rechtbank de opgelegde voorwaarde opheffen (omdat de voorwaarde uitvoeren materieel onmogelijk is geworden); als de voorwaarde niet wordt opgeheven is er sprake van een schending van de voorwaarden die mogelijk opnieuw leidt tot detentie. De rechtbank heeft niet de mogelijkheid de voorwaarde te milderen door een verplichting op te leggen om de door de behandelende instantie voorgestelde ambulante vervolgbehandeling te volgen. Na een succesvolle opname kan de rechtbank dus alleen ofwel geen voorwaarden op de persoon van toepassing laten zijn, ofwel hem terug in hechtenis nemen wegens schending voorwaarden (buiten zijn wil om; desgevallend om daarna na een verzoekschrift van de beklaagde om vrijgelaten te worden onder voorwaarden nieuwe voorwaarden te kunnen opleggen), maar heeft de rechtbank niet de mogelijkheid om de door de beklaagde ingeslagen goede weg verder op te volgen door de ambulante behandeling als voorwaarde op te leggen. Het resultaat van

donc également à permettre de modifier les conditions pour les atténuer. Cela semble particulièrement utile pour réduire la récidive dans les affaires de mœurs, les infractions commises sous l'emprise de stupéfiants, etc.

L'utilisation des termes "modifier ou retirer des conditions ou dispenser de l'observation de toutes les conditions ou de certaines d'entre elles" tant dans le § 2 que dans le § 3, permet de s'aligner davantage sur le § 1er. En donnant également la possibilité au juge du fond de modifier les conditions, on permet que celles-ci restent toujours à jour.

Durant cette phase, l'inculpé ainsi que le ministère public peuvent demander de modifier ou de retirer les conditions, voire de dispenser la personne concernée de l'observation de celles-ci. Conformément à l'avis du Conseil d'État, cela implique une garantie suffisante du fait que le juge peut assurer la proportionnalité des conditions imposées.

Enfin, il est inséré un paragraphe 4 qui dispose clairement que les décisions et ordonnances prennent effet à la date de la décision ou de l'ordonnance. La date de début est ainsi clairement fixée. Dans la pratique, cela évitera des divergences d'interprétation quant au moment exact à partir duquel la décision prend effet: à partir de la date de ladite décision, à la suite de l'expiration d'un délai antérieur ou à partir d'une autre date mentionnée dans la décision? Cette insertion uniformise cet aspect.

de behandeling kan op dat moment nog erg precar zijn en als er dan geen verdere opvolging mogelijk is, kan het risico op recidive terug aanzienlijk stijgen. De voorgestelde wijzigingen willen het dus ook mogelijk maken om de voorwaarden te wijzigen om ze te milderen. Dit lijkt in het bijzonder erg nuttig om recidive in zedenzaken, feiten gepleegd onder invloed van verdovende middelen, enz. te beperken.

Door zowel in § 2 als § 3 de termen "wijzigen, opheffen of vrijstelling verlenen van de naleving van alle voorwaarden of sommige daarvan" te gebruiken wordt meer afgestemd op § 1. Door ook de vonnisrechter de mogelijkheid te geven de voorwaarden te wijzigen, kunnen deze steeds up-to-date worden gehouden.

De verdachte en het openbaar ministerie kunnen in deze fase vragen om de voorwaarden te wijzigen of op te heffen, of betrokken vrijstelling te verlenen van de naleving ervan. Overeenkomstig het advies van de Raad van State houdt dit een voldoende waarborg in dat de rechter de proportionaliteit van de opgelegde voorwaarden kan verzekeren.

Tot slot wordt een vierde paragraaf ingevoegd die duidelijk bepaalt dat beslissingen en beschikkingen uitwerking krijgen op de datum van de beslissing of beschikking. Zo wordt duidelijk de aanvangsdatum bepaalt. In de praktijk zal dit interpretatieverschillen voorkomen over vanaf welk moment de beslissing precies ingaat: vanaf de datum ervan, aansluitend op het verstrijken van een eerdere termijn, of vanaf een andere datum die in de beslissing vermeld is? Door deze invoeging wordt dit eenvormig gemaakt.

Katja Gabriëls (Open Vld)

N° 3 de Mme **Gabriëls**

Art. 4 (*nouveau*)

Insérer un article 4 rédigé comme suit:

“Art. 4. Dans l’article 38 de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du 27 décembre 2006, le § 1er est remplacé par ce qui suit:

“§ 1er. Les services compétents des Communautés peuvent être mandatés pour l’aide et la vérification du respect des conditions d’accompagnement. À cette fin, une copie de la décision ou de l’arrêt imposant, maintenant, modifiant ou levant une condition de guidance ou accordant une dérogation leur est communiquée.

Dans le cadre du contrôle du respect des conditions de guidance, le service compétent des Communautés adresse pendant l’enquête judiciaire un rapport au juge d’instruction au moins quinze jours avant l’expiration du délai qu’il a imposé et une copie au procureur du Roi.

Après la clôture de l’instruction judiciaire, le service compétent des Communautés transmet un rapport au procureur du Roi chaque fois que celui-ci le demande, et au moins tous les six mois.

Le service compétent des Communautés peut établir un rapport chaque fois qu’il l’estime utile.

Le contrôle du suivi d’une guidance ou d’un traitement s’effectue conformément à l’article 35, § 6.

Le respect des conditions d’interdiction est contrôlé par les services de police.”.

JUSTIFICATION

Le § 1er de l’article 38 de la loi relative à la détention préventive est réécrit afin de clarifier les aspects suivants:

Nr. 3 van mevrouw **Gabriëls**

Art. 4 (*nieuw*)

Een artikel 4 invoegen, luidende:

“Art. 4. In artikel 38 van dezelfde wet, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 27 december 2006, wordt paragraaf 1 vervangen als volgt:

“§ 1. Voor hulp en voor nazicht betreffende het respecteren van de begeleidingsvoorwaarden kan er een beroep worden gedaan op de bevoegde diensten van de gemeenschappen. Daartoe wordt hen een kopie van de beslissing of beschikking waarbij een begeleidingsvoorwaarde wordt opgelegd, gehandhaafd, gewijzigd of opgeheven, of vrijstelling van de naleving ervan wordt verleend, overgemaakt.

In het kader van het toezicht op de naleving van de begeleidingsvoorwaarden maakt de bevoegde dienst van de gemeenschappen tijdens het gerechtelijk onderzoek een verslag over aan de onderzoeksrechter ten laatste vijftien dagen voor het verstrijken van de door hem opgelegde termijn, en bezorgt de dienst een kopie ervan aan de procureur des Konings.

Na het afsluiten van het gerechtelijk onderzoek bezorgt de bevoegde dienst van de gemeenschappen een verslag aan de procureur des Konings telkens als deze erom verzoekt, en tenminste om de zes maanden.

De bevoegde dienst van de gemeenschappen kan een verslag opstellen telkens als zij dit nodig acht.

Het toezicht op het volgen van een begeleiding of een behandeling gebeurt overeenkomstig artikel 35, § 6.

Het naleven van de verbodsvoorwaarden wordt door de politiediensten gecontroleerd.”.

VERANTWOORDING

Paragraaf 1 van artikel 38 van de wet betreffende de voorlopige hechtenis wordt herschreven om de volgende zaken te verduidelijken:

— les services compétents des Communautés peuvent être mandatés pour l'aide et la vérification du respect des conditions d'accompagnement. Comme c'est le cas actuellement, les conditions d'interdiction sont contrôlées par les services de police. Les dossiers assortis uniquement de conditions d'interdiction ne sont, par conséquent, pas pris en charge par les services compétents des Communautés;

— une copie de toutes les décisions/ordonnances ayant un impact sur la liberté sous conditions doit être envoyée aux services compétents des Communautés. Ce que l'on a actuellement souvent tendance à oublier.

Pour ce qui concerne l'obligation de rapportage: celle-ci est adaptée aux modifications apportées à la durée des conditions.

Pendant l'instruction judiciaire, les rapports des services compétents des Communautés doivent être transmis au juge d'instruction au plus tard quinze jours avant l'expiration du délai. Une copie est transmise au procureur du Roi (cela correspond à la manière actuelle de travailler et équivaut, dans la pratique, à un reporting trimestriel effectué par l'assistant de justice);

Après le règlement de la procédure, les rapports des services compétents des Communautés ne sont plus transmis qu'au procureur du Roi, chaque fois que celui-ci en fait la demande et au moins tous les six mois. Vu qu'il n'y a plus de contrôle périodique structurel après le règlement de la procédure, la règle précisant "au moins quinze jours avant l'expiration du délai" n'est pas applicable en l'espèce. Il a été décidé d'effectuer un reporting au moins tous les six mois (par analogie avec les autres mandats des services compétents des Communautés);

Les services compétents des Communautés peuvent établir un rapport intermédiaire si cela est jugé nécessaire (attendre six mois avant d'établir un rapport est parfois trop long).

Le contrôle du suivi d'une guidance ou d'un traitement s'effectue conformément à l'article 35, § 6. Il est inutile de renvoyer au "secret professionnel" pour toutes les personnes impliquées dans le contrôle des conditions. Le secret de l'enquête pénale doit de toute manière être respecté durant l'instruction judiciaire et, de surcroît, un devoir de confidentialité s'applique à l'égard des données traitées dans les banques de données fédérales.

— er een beroep kan worden gedaan op de bevoegde diensten van de gemeenschappen voor hulp en nazicht betreffende het respecteren van de begeleidingsvoorwaarden. Net zoals nu het geval is worden de verbodsvoorwaarden gecontroleerd door de politiediensten. Dossiers met enkel verbodsvoorwaarden worden bijgevolg niet opgenomen door de bevoegde diensten van de gemeenschappen;

— een kopie van alle beslissingen/ beschikkingen die een impact hebben op de vrijheid onder voorwaarden moet worden toegezonden aan de bevoegde diensten van de gemeenschappen. Dit wordt nu vaak vergeten.

Voor wat betreft de rapportageverplichting: deze wordt aangepast aan de wijzigingen doorgevoerd in de duur van de voorwaarden.

Tijdens het gerechtelijk onderzoek, moeten de verslagen van de bevoegde diensten van de gemeenschappen worden verstuurd naar de onderzoeksrechter, ten laatste vijftien dagen voor het verstrijken van de termijn. Een kopie wordt bezorgd aan de procureur des Konings (dit stemt overeen met de huidige manier van werken en komt in de praktijk neer op een driemaandelijkse verslaggeving door de justieassistent);

Na de regeling van de rechtspleging worden de verslagen van de bevoegde diensten van de gemeenschappen enkel nog verstuurd naar de procureur des Konings telkens als deze erom verzoekt, en tenminste om de zes maanden. Gezien er na de regeling rechtspleging geen structurele periodieke controle meer is, kan de regel "ten laatste vijftien dagen voor het einde van de termijn" hier niet gelden. Er werd geopteerd voor een verslaggeving minstens om de zes maanden (naar analogie met de andere mandaten van de bevoegde diensten van de gemeenschappen);

De bevoegde diensten van de gemeenschappen kunnen een tussentijds verslag opmaken indien dit nodig wordt geacht (zes maanden wachten alvorens een verslag op te maken is soms te lang).

Het toezicht op het volgen van een begeleiding of een behandeling gebeurt overeenkomstig artikel 35, § 6. De verwijzing naar het "beroepsgeheim" voor al wie wordt ingeschakeld bij het toezicht van de voorwaarden is niet nodig. Het geheim van het strafonderzoek moet gedurende het gerechtelijk onderzoek hoe dan ook in acht worden genomen en bovendien geldt er een plicht tot vertrouwelijkheid ten aanzien van de in de federale databanken verwerkte gegevens.

Katja Gabriëls (Open Vld)